

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Tečaj XIII.

V Ljubljani 2. svečana 1860.

List 3.

SONETNI VENEC

za

SEDANJO DOBO.

Veselja vbožne primi pesmi nove,
Sej vem de, duša! boš jih milovala,
Ker tužna zima jih je osnovala,
Vsadila muza mej ternov germove.

Ne čudi se, njih glas je glas vdove,
Ki je edin'ga sina pokopala,
Zdaj reva zapušena je ostala,
In poti more hoditi ternove.

Njih grede ljubo solnce ni obsjalo,
Njegovih žarkov moč jih ni kalila,
Temoč, kar sercu se je odmotalo,

Le žalost sama je in dušna sila:
Zatorej smili se jih vender malo,
In jih prebiraj, verna duša mila.

In jih prebiraj, verna duša mila,
Prepričana boš, de očeta Pija
Peklenska heč, z imenam prekucija,
Ki se po vrednosti je posestrila

S teboj, politika Evrope gnjila!
Prežlahtne senci s ternjem zgolj ovija,
Preblago dušo mu na križ perbija,
In ga lovi, ko zver požrešna Nila.

In s to togoto mu proti dežela,
Ki od dobrot njegovih je rosila,
Ki je njegova roka jo objela

In mila vlada tako srečno strila,
O duša! če si to boš k sercu vzela,
Vem, tudi ti se v solzah boš topila.

Vem, tudi ti se v solzah boš topila,
Od žalosti te more serce skleti,
Ga v britki tugi oster meč predreti,
De dobo tisto si na svetu bila,

Ko se krivica toljka je godila,
De v Rimu Kristusov namestnik sveti
Pregrenkih more toljko muk terpeti,
Ki jih temota sama je rodila.

O Laško! vedno prekucij ognjiše,
Po tebi vale tista zver rijove,
Ki duš le, de bi jih požerla, iše:

Vlomila pa tud ti si boš rogove,
Pošast, če lotiš Pijeve se hiše,
Ak stopiš v Vatikanove zidove.

Ak stopiš v Vatikanove zidove,
Za tebe bire tamkej ni nobene,
Zakaj prečisto tla so pometene,
„Svetost“ se njihov prebivavie zove.

Pozna on tvoje zanjke, tvoje love,
Namen tvoj tihotapski, ki te žene
V svoje mreže, zvito razpletene,
Lovit in vjet — zarobljene — sinove.

Ne! ne! zvijača tvoja ga ne skane;
Ak tudi ž njo prestavljaš ti bregove,
On terden kakor skala le ostane.

In kdo je, ki prebrisane osnove
Z očesam orla gleda in ugane?
Tam mož sedi, poglej oči njegove.

Tam mož sedi, poglej oči njegove,
Obernjene so le na čoln majoči,
Ki po priteki siloma deroči
Predira čverst sovražne si valove.

Vihar ne j fruli z glasam nočne sove,
Visok do neba naj penjak poskoči,
Do dna morja višava naj razpoči,
Čolnar neplašno gleda na vetrove,

Čolnar neplašno gleda na penjake,
Čolnarja ne prestraši brezna sila,
Z očesam mirnim spremlja divje spake,

Ker bolno serce najde berž mazila,
Vpre oči zavpljivo v oblake
Prijazne ko nebeška dva svetila.

Prijazne ko nebeška dva svetila
Oči se neskalsjene mu blišijo,
Pobožno vdane zopet ostermijo,
De je previdenost Božja odločila,
Na svetu mnogotere mu mučila.
On de: „Naj tvoji sklepi se zgodijo,
„In če viharji tudi ne minijo,
„Mi upa luč, moj Bog, ne bo vgasnila!

„V ljubezni moja duša je živela,
„Ki je resnica tvoja jo učila,
„In v ti ljubezni bila je vesela.

„Al ker nevera se je oplodila,
„To sercu mojimu je strašna strela,
„In te oči s solzami je zalila.

„In te oči s solzami je zalila,
 „In mi skopala, Bog! le tebi znane
 „Globoko v serce nesceljive rane
 „Brezvestnost in zasad pošast nemila.
 „Oh! kolikrat se polnoč je nagnila,
 „Ko v mir in sladko spanje zakopane
 „Ovce izsnile so skerbi zavdane,
 „Ki jim jih dneva teža je vcepila:
 „In jez sim čul in molil med solzami,
 „De bi kristjanske varval Bog rodove,
 „Z očetovimi branil jih rokami:
 „De bi rovarske vmiril že vetrove,
 „De zgine naj že res na vek mej nami
 „Utavenost *) političke otrove.“

Utavenost političke otrove
 Od nekdanj že od kraja pa do kraja
 Ko kuga po Italiji pohaja,
 In kuje vedno le zmešnjave nove.
 Moči potreba bilo bi Bogove,
 De bi lažnjiviga Evrope raja,
 K' je hujši nad Lornejko kačo, zmaja
 Vmorila — in končala njega kove.
 Pogledj, o duša! laške zgodovine:
 Kar vsaka stran resnico ti odkrije,
 De prekucij nevihta tam ne mine;
 De od Nerona ljutne vladarije
 Do dandanašnjih časov razvaline
 Sovražna moč čoln svet'ga Petra bije.

Sovražna moč čoln svet'ga Petra bije,
 Od sivih dob kervaviga Nerona
 Do dnevov perviga Napoleona,
 Zvijaka križa Petra — tara Pije!
 Al čuj! že dolg prestol Neronov gnije,
 In tudi perviga Napoleona
 Kar sence več trohljiviga ni trona,
 In tretjemu? Bog ve! kaj ura bije? —
 Evropa dremlje, pa se bo zbudila,
 Ko v sercu peli bodo ji topovi
 Nekdanjo pesem — znaniga strašila.
 Al rešen čoln bo Petrov v ti osnovi,
 Naj burja brije ga še tak nemila,
 Nevihte strašne ga podé valovi.

Nevihthe strašne ga podé valovi,
 On guglja se sicer huje in le huje,
 Čez dvakrat sto milijonov duš zdihuje,
 V nebo njih žalostni puhte glasovi:
 De enkrat bi omagali volkovi,
 Ki prezvajo na premoženje ptuje:
 In de bi tisti, ki jih pekel pljuje,
 Oramoteni gagnili duhovi;

De v večno noč bi bila pokopana
 Vsa ljuta moč nevihtne prekucije,
 Ki z lakoto divjaka oroslana
 Na rop čakujo, in s potuho žmije **)
 Čoln svet'ga Petra para razuzdana,
 Ošabno ga na skrite skale vije!

Ošabno ga na skrite skale vije,
 Ki ga po malim že morje zaliva;
 Al naj jih tudi bogotajstvo skriva,
 Naj zloba čoln tud na zasipe rije:
 Zastonjsko je vse delo hudobije,
 Naj tudi čoln sloveči se zaliva,
 Zaliti se ne da, ker v njemu biva
 Čolnar, ki se ne vstraši razpertije.

Kaj torej vam pomagajo vse dela?
 In vaših djanj zakrivljeni žlebovi —
 So znam *), de reč se z Bogam ni začela.

Vmirili pa se bodo ti vetrovi,
 In kmalo, kmalo se bo razodela
 Nespamet vaša — vi sveta bogovi.

Nespamet vaša, vi sveta bogovi!
 Gotovo najšla bo plačilo svoje.
 Napoleon, premisli! Strica boje
 So Pirenejov vidili bregovi.

Čutili so Ponilja jih brodovi,
 Ne manje tud očestvo ljubo moje;
 Cesarstvo Rusije — neskončne hoje,
 In bali Bosfora se jih gradovi:

In kje je on? In kje njegov kralj Rima? **)
 In vsa mogočnost njega strašna — ki je?
 Vse zginilo je — ko oblaček dima. —

Kdo tre možu prešerne fantazije,
 Ki zemlja, de bi kos mu bil, ga nima?
 Usmiljen' Bog: „zadosti je!“ zavpije.

Usmiljen' Bog: „zadosti je!“ zavpije;
 On sam je, ki povikša in poniža:
 Emanuel — tud tebi se On bliža,
 Ki strašne strele po oblakih vije.

Prevzetnež! zdaj ti sreče solnce sije,
 Al kmal boš pahnjen morde 'z paradiza,
 Vprašalo bode se kje bel'ga križa ***)
 „Je moč?“ Odgovor bode: „Ni je! ni je!“

In ti otok prederzni Albiona!
 V nič bodo tudi tvoje vlade rovi,
 Ti sam boš rop rovarskega Dagona.

Na kratko: Prah ste vi sveta bogovi!
 Usmiljen' Bog le migne s svojga trona,
 Sovražni kar utihnejo vetrovi.

Sovražni kar utihnejo vetrovi,
 Moči morja ležijo okrotene,
 In Petra čoln, ki sveti Duh ga žene,
 Prijazno gibki spremljajo valovi.

In to po sveti volji vse Njegovi,
 Ki tepe nas otroke oslepljene:
 Pa milo sprejme reve omečene,
 Ki mu podložni so nebés duhovi.

On poravná vse, kar je bilo krivo,
 Poslušá na molitvice glasove,
 Naseje z miram čiste duše njivo;

Zato le hvali sklepe še Njegove,
 O verna duša! in pa zaupljivo
 Veselja vbožne primi pesmi nove.

VENCOV VIR.

Veselja vbožne primi pesmi nove,
 In jih prebiraj, verna duša mila!
 Vem, tudi ti se v solzah boš topila,
 Ak stopiš v Vatikanove zidove.

Tam mož sedi, pogledj oči njegove
 Prijazne ko nebeška dva svetila;
 In te oči s solzami je zalila
 Utavenost političke otrove.

Sovražna moč čoln svet'ga Petra bije,
 Nevihte strašne ga podé valovi,
 Ošabno ga na skrite skale vije

Nespamet vaša — vi sveta bogovi!
 Usmiljen' Bog: „zadosti je!“ zavpije,
 Sovražni kar utihnejo vetrovi.

E. J. H.

*) Utavenost ali trinoštvo.
 **) žmija, jugoslavsko za zmij ali kačo.

*) Znam ali znamje.
 **) To je njegov sin.
 ***) Beli križ je gerb sardinskiga kraljestva.

Vajška med mesojedci in tretjo cerkveno zapovedjo *).

Tretja cerkvena zapoved se tako glavi: „Posti se zapovedane postne dni, namreč 40danski post, kvaterne in druge zapovedane postne dni, zderži se tudi ob petkih in sabotah mesnih jedi.“ — Čerka te postave izreče in določi čas, kdaj se ti je postiti, ona pravi: „40danski post, kvaterne in druge zapovedane postne dni;“ ona verh posta, s katerim razume le enkrat na dan se postnih jedi do sitiga najesti, zapoveduje ob petkih in sabotah (ob katerih je perpušeno se postnih jedi tudi večkrat na dan nasititi, če ni post), se mesa ali z mastnim zabeljeniga zderžati: Ti veš, ti znaš to zapoved: si tudi spolnil, kar njena čerka izrekuje? Boš rekel, domá sim še precej spolnoval, ali kadar sim bil na potu, in kadarkoli se v kerčmo prikažem, nimajo ob petkih in v 40danskim postu tudi za večerjo nič drugjiga pripravljeniga razum mesa; če ga tudi nočem, mi ga pa posilijo in pravijo, sej ga vsi jedo. — De se boš pa vedil kako obnašati — ti, ki praviš de te silijo, de bi ob zapovedanih postnih dneh sploh za kosilo in v 40danskim postu posebej za večerjo tudi na potu meso jedel, ti dam zgled od keršanskiga grofa, — tebi pa, ki ob zapovedanih postnih dnevih meso kuhaš in gostam ponujaš, podam pa drug zgled od poštene kerčmarice.

V 40danskim postu se pripelje v gostivnico s poštnim vozom več popotnikov, med njimi tudi naš grof. Kaj mi bote za večerjico dali? popraša naš grof. „Zavkažete tako ali tako pripravljeno meso,“ odgovori priljudno streživen ženski duhek. — „Nimate nič drugjiga?“ „Nič.“ — „Ne veste, li de je vsakimu katoliškemu kristjanu v 40danskim postu razun nedelj večer meso jesti prepovedano?“ „Vemo.“ „Veste, pa vender z mesam gostujete?“ „Gospod!“ zaverne natakariča, „sej nobeden za drugjiga ne praša, kot za meso.“ „Ali jest vprašam za postno,“ reče naš grof. „Bi mi li ne mogli urno kaj postniga pripraviti?“ „Bomo,“ ino res perpravili so mu.

Glej prijatelj! tudi ti imaš, kakor ta grof, cerkveno zapoved v glavi, vest v persih in dnar, ko si na potu, v mošnjici, posnemaj ga; za gotov denar, vedi, se pa tudi v 40danskim postu že toliko dobi, de človek ravno lakote ne umira, in spomin, de si cerkveno zapoved vestno spolnil, te bo kdej tako veselil, kakor bo mesojedca, ki je to zapoved prederzno prelomil; gotovo, če ne prej pa poznej, strašil in plašil.

Drugi zgled od poštene kerčmarice, povsod vsaiga posnemanja vredin, je pa ta.

V mestu, kamor se od nas v 9 urah po železnici pripelje, se je bilo 13 mož zarotilo, de hočejo vsak petik — večer v 40danskim postu vkljub cerkveni prepovedi jesti meso po madžarsko pripravljeno. Ker se pa v ondotnim mestu v 40danskim postu meso za večerjo povsod pripravljeno ne najde, grejo zunej mesta v neko srednjo gostivnico, si ga naročit. Eden, ki je bil njih vodja, reče gospodinji tako: „Mamka, mi smo vaši navadni pivci in hočemo tudi ostati. Vsak petek-večer bomo gotovo tukej pri vas; hočemo pa za večerjo imeti meso, ki ga vi znate tako dobro in lepo perpraviti, de nam vselej na moč diši.“ — „Vaša pohvala, de dobro kuhati znam,“ odgovori gospodinja, „me sicer veseli, ali mesa vam ob petkih za večerjo perpravljati ne smém, ker v 40danskim postu je razun nedelj

zvečer ga jesti prepovedano, in kdor ga zdravim ljudem iz gole dobičkarije kuha ali pripravlja, je greha tako deležin, kakor uni, ki ga jé.“ „Če ga nam počete pripravljati, gremo pa drugam, ino k vam nas tudi po Veliki noči nikdar več ne bo.“ „Nič ne dé,“ pravi naša keršanska gospodinja, ki cerkveno zapoved više ceni kot dobiček mesožeruhov, „nič ne dé; vi ste gospodarji svojiga denara, in zvolite si kerčmo, kterakoli je vam draga in ljuba, mesa vam pa, povem, v 40danskim postu v petek za noben denar perpravljala ne bom, če tud ob vse navadne pivec pridem.“ Na ta vsake keršanske kerčmarice vredni odgovor se ne le samo nejevoljno, ampak še celo serdito preklinovaje poberejo naši možje in grejo spotama v drugo gostivnico, ki je prvi ravno nasproti. Tukaj najdejo gospodinjo kaj dvortljivo, in kar novi gosti za 40danske petke si pripraviti naročijo, jim postrežljivo obljudi. Naši možje so nove gostivnice kar veseli, komaj pričakujejo, kdaj bo prvi 40danski postni petek prišel. Prišel je. Ukaje naši možje najmejo tako velik voz, de so se vsi v njem peljali. Večerja jih že pripravljena čaka. Vsedejo se in prav dobro jim diši. Obilno so jedli, še bolj in še več pili in čez gospodinjo prve gostivnice marsikako šaljivo zabrusili; to si lahko mislimo. Polnoči odbije; naši terčeni možje ceho plačajo in se odpravljajo v mesto nazaj, ter zaterdujejo, se čez 8 dni gotovo poverniti. Zbašejo se v voz in derdrajo iz ulic v ulice. Ali voznik, bodi si ročin ali neročin, zavozí in zadene v ovinku na vogel neke hiše tako zlo, de se rahli voz razkolje, konji splašijo, z razdrobljenim vozom naprej dirjajo in naše dobrovoljce tako stresajo, kakor sejavice žito, ki ga seje. Vsi so več ali manj poškodovani; eden si zlomi roko, drugi nogo, tretji si razbije glavo in možgane pretrese. Štirje njih so v 3 dneh umerli, tode nobeden se ni toliko zavedel, de bi se bil spovedal. Ostalih devetero je pa dolgo pestovalo ali zlomljeno roko ali nogo ali drugač se zdravilo, in kakorkoli so bili brezvestni kerčmarici obljudili, de se bodo čez 8 dni povernili, vender tud le eniga samiga ni bilo. ☹☹)

Bote morebiti zde rekli: Čemu si nam ta zgleda povedal? Meniš li, de smo mi tako gerdi zaničevavci tretje cerkvene zapovedi, de si nič vesti ne delamo, ako jo prelomimo? Meniš li, de so pri nas taki kerčmarji, ki v 40danskim postu in ob petkih sploh meso kuhajo in svoje goste z njim pitajo?

Tega, ljubi moji, jest res ne vém in vediti ne morem, ker ne petek, ne kak drug dan po kerčmah ne zahajam. Prvi zgled, glejte sim vam zato povedal, de veste, de se v 40danskim postu in ob petkih na potu ali doma po kerčmah za gotov denar tudi postniga vender le dobi, čeravno ne v vsm po tvojim sladu, pa vender takšno, de je proti tvojimu gladu, le velejav posteno. — Drugi zgled sim pa zato povedal, naj bi kerčmarji, večí in manjši, vedili, kako se obnašati do tacihostov, ki o prepovedanih dnevih mesa hočejo, in naj bi vedili, de prva oštarica, ki svojim navadnim pivcam v 40danskim postu petek večer ni mesa pripraviti hotla, ni le samo nič zgubila, ampak veliko pridobila, ker si je žegen Božji v svojo hišo privabila; druga pa, ki je menila s svojo lakomnostjo in pregrešno postrežljivostjo si novih pivcov privabiti in veliko dobička nakloniti, je ob pivec in dobiček prišla, še več pa ob žegen Božji, na katerim je vse ležeče.

Take prederzne mesojeje ob petkih in v 40danskim postu, ki se ravno bliža, mi duhovni s svojimi pridigami s silo sicer ubraniti ne zamoremo; molčati pa ne smemo, de si tisto gorje odvernemo, s katerim prerok žuga, ko pravi: „Gorje meni, ker sim molčal (Izaija 6. 5). Če ga pa vi duhovni ubraniti ne zamorete, kdo li ga bo ubranil? Veste kdo? Vest in keršanski kerčmarji sami ga bodo ubranili. Kako? le poslušajte!

Kdo zmed vas, ljubi moji! ne vé, de sedanji čas je

*) Štiridesetdanski post je pred durmi; že razpošiljajo škofje pastirske liste, v kterih svoje ovčice opominjajo, kako si zamorejo postni čas v prid obrniti. Božjo jezo potolažiti in po grehu razserdeniga Boga si s pokoro usmiljeniga Očeta nakloniti. Tudi vredništvo Zg. Danice je želelo svojim bravam kaj sploh koristniga za 40danski post podati in pričujoči spis, od delk ravno povedane pridige, izprošen od dobrega prijatla, je kar voda na mlin za to priliko. Beri ga; ne bo brez mika in brez prida. Vr.

**) Desiravno je bila Dan. pred nekaj leti to dogodbo naznanila, nič ne dé, de se vsmes ponovi. Vr.

ves svet na družbe razpét in od njih svojiga pospeha pričakuje? Vsi puntarji imajo svoje družbe in zaveze; pa tudi dobri kristjani jih imajo. Veliko sv. Cerkvi koristnih in deržavi nikakor nevarnih družb že imamo; tudi v Ljubljani jih je kaj. De starih bratovščin ne opomnim, so novejši družbe pri nas, družba rokodelskih podmojstrov, dekliška družba id. Le ena, ki so jo ustanovili želeli, in bi bila tuke, na moč potrebna, se ni zamogla na noge spraviti, namreč družba treznosti. Pa še eno, od ktere dosihmal, kolikor vém, še ni nobeden čerhnil, bi jest nasvetoval, in ta bi bila družba gostivničarjev, kerčmarjev ali birtov, ki bi se med sabo zavezali, „de ne bodo zapovedane postne dni mesá kuhali svojim gostam in pivcam; pa tudi takim, ki ga prosijo, ne dajali; vsaciga kerčmarja pa, ki to svojo obljubo prelomi, med sabo kaznovali.“

Le z eno samo pogojo bi bila ta družba nepotrebna, s pogojo namreč, če vsi kerčmarji v mestu in na deželi o prepovedanih dneh mesa ne kuhajo. Ako so pa kje taki brezvestneži, de temu nasproti delajo; je tamkej ta nasvetovana družba tako neogibljivo potrebna, de le samo od nje smemo pričakovati, de bo prederzna mesojedja ubranjena. Ko bo vsaka kerčmarica svojim gostam rekla: „Nič drugiga se danes, ki je zapovedan posten dan, pri meni ne dobi, kakor le postno: bodo vsi lačni radi postno jedli. Glejte, to le je moj svet, ki pa gotovo ne bo ne vsim mesojedcam, ne vsim kerčmarjem po godu. Iz dobriga namena sim ga podal. Bog daj, de bi ga vsi tudi tako dobrovoljno sprejeli!“

Kjerkoli in kadarkoli vidite kake prederzneže tretjo cerkveno zapoved prelomljevati, ne posnemajte jih; recite si, mene ta cerkvena zapoved veže, in nikakor ni moji polvoljnosti pripušeno, jo ali spolniti ali prelomiti. Recite si, kakor pobožni častitljivi 80letni starček kardinal Stanislav Kozi, ki je še celo zdravnikom, ki so mu v 40danskim postu zavoljo starosti in bolehnosti mesne jedi zavživati nasvetovali, to le odgovoril: Pisano je, in pa Bog sam je s svojim lastnim perstam na kamnito tablo zapisal in po Mojzesu meni in vam sporočil: „Spoštuj očeta in mater, de boš dolgo živel in ti bo dobro na zemlji.“ Zdaj pa vedite, de moj oče je Bog v nebesih, ki hoče, de naj se postim, in moja mati je Cerkev na zemlji, ki mi dneve odkazuje, ob kterih naj se postim, ino jest ju rad ubogam in poslušam in zato upam žegna četerde zapovedi se deležiti in dolgo živeti. Ino pri vsim zderžanji od mesnih jedi v 40danskim postu je učakal starost blizo 90 let na zemlji.

O. M t.

Pij IX. pred kongresam 1860.

(Schles. Ztg.)

Cesar francoski: Glejte človek! Kaj se vam zdi?

Anglija: Proč, proč z njim: križaj ga!

Švedija: Rekel si! Smerti je vredin.

Avstrija: Kaj pa je hudiga storil?

Sardinija: Mi imamo postavo in po ti postavi mora umreti.

Prusija: Ne najdem nad njim krivice.

Španija: Jest sim nedolžna nad kervjo le-tega pravičniga.

Portugalija: Čimu ta potrata?

Rusija: Kaj je nam mar? Ti glej!

Napolitanija: In ko bi se tudi vsi nad teboj pohujšali, jest se ne bom pohujšala!

Cesar francoski: Pozdravljen bodi, učenik! (Duh je sicer voljan, ali meso je slabo!) Boljši je, de eden umerje za ljudstvo!

Cesarica francoska: Nič si ne dajaj opraviti z le-tem pravičnim. Zakaj veliko sim terpela v sanjah zavoljo njega!

Kršansko ljudstvo: Gorje človeku, po kterim bo izdan! Vsi vladarji: Zarés naše bolečine on nosi in naši grehi so njemu naloženi!

Škofje in mašniki: Serčín bodi, zakaj kmal kmal boš od Boga ozdravljen!

Papež: Posedite tukaj, de grem in molim! Čez tri dni bom vstal! In blagor mu, kdor se nad mano ne bo pohujšal!

Kako je bilo v pustno veselico trešilo.

Sv. Feliks Kantališki, biva je v kapucinskem samostanu v Rimu, zvé nekiga dne pred pustam, de bo v nekim kraji mesta nespodobna pustna igra. Ko ravno silno veliko gledavcov od vsih strani skup privrè gledat to nečedno pustno igro in norčijo, kar prideta še dva nepričakovana gledavca: sv. Feliks, obložen s težkim križem, kakoršniga je nekdej Odrašenik svetá na goro Kalvarijo nesel, in z mertvaško glavo v roki, katera ljudem gotovo smert priča, — in drug, kapucinar slaven pridigar, ki je z gorečo zgovornostjo zbranim pa silno osupnjenim gledavcem razlagal pomen križa in mertvaške glave, tako, de so pred radovedni gledavci zdaj pazni poslušavci, vsi ginjeni in omočeni, s kraja pregrehe in norosti se hitro na svoj dom podali, in v poboljšanje omečeni te prigodbe nikoli niso pozabili.

Resnobna misel na sv. križ in na smert gotovo vkroti želje po grešnim veselji.

Kaj je Pust?

Nejevera nam je Pust rodila,
Ko je s satanam se zaročila:
Baha so neverci prav gerdo
Praznovali z žertnostjo.
Bah malik je pravi Pust,
Vragov sin za dušo pust!

Škodoželjno se reži gerdoba,
Kaže, de je iz peklá hudoba,
'z buče tumpaste moli rogé,
Od plesú ima švedraste nogé.
Norcov vsih malik je Pust,
Vragov sin, za dušo pust!

Pust katoljako Cerkev zlo preganja,
Ker peklenskih burk na cente vganja,
Starih, mladih dosti otrápá,
Vse podéra, kar je Božjiga.
Velik je škodljivec Pust,
Vragov sin, za dušo pust.

Duh pobožen rad pred Pustam zgine,
Premoženja prav veliko mine;
Pustovavci rogovilijo
In Bogá prehudo žalijo! —
Spaček, razsajave je pust,
Vragov sin, za dušo pust.

Enim hišni mir, edinost zbéga,
Drugim pa po duši žertno sega,
Jim nedolžnost, d'vištvo, mir serca,
Zdravje in življenje pokončá.
Za pekel tlačan je Pust,
Vragov sin, za dušo pust

O Slovenci. Pusta ne častite!
Duri, okna mu terdo zaprite!
Če vas on na roge zasadi,
Z lepo vas nikolj več ne spusti.
Duš morivic gerd je Pust,
Vragov sin, za dušo pust! —

Ogled po Slovenskim in dopisi.

Iz Ljubljane. Čez 300 novih udov za bratovščino ss. Cirila in Metoda, kterih imena smo skoz leto iz raznih krajev dobivali, bomo berž ko berž poslali za novo leto v zapisne bukve.

Iz sv. križa poleg Kostanjevice. 17. prosenca 1860. Ljuba Danica! Od več krajev nam kej lepiga poveš; povej de tudi pri nas napredujemo v cerkvenih recéh še v sedanjih stiskah in pomanjkanji. Pred petimi leti so bile pre-

delane in prenovljene orglje. Potem smo dobili nov križev pot; lani je bil premalan stranski altar Matere Božje. Potem je bilo še prav potreba noviga velikiga altarja in tabernakeljna, ker je bil že tako star, da se je bil že delama razpadel. Zdanji v. č. gospod fajmošter Juri Kraševic so živo spoznali potrebo noviga altarja, in da bi ga ložej plačali, so predlansko leto 1855 obrnili na mošt, ker ga je bilo dovolj, tako so obrnili, da je vsaki mejaš dal en verč, to je, četert vedra, in tako se je nabralo do 80 veder mošta, ki so ga malarji vzeli na obrajt. Naredila sta altar gg. Alojzi Gecelj in njegov brat; narejen je pa res tako lepo, da očitno pohvalo zasluži. Velja pa s stroški vred do 600 goldinarjev st. d. — Tiste dni pred Božičem je bil posvečen, de so na Sveti večer imeli sveto mašo že pri njem. Zdej je še prav potreba tri stranske altarje premalati, potlej bi bila naša cerkev kej čedna, česi tudi je majhna.

Zdaj tudi pri nas novo šolo zidajo, lani je bila toliko narejena, da je zidovje pod streho.

Pri nas ste tudi dve podružniške šole v Hraski in Bušeci vasi. Gospod fajmošter hodijo otroke učiti. Drugo pot še kej. Z Bogam! Priprost kmetič.

Iz Ipave. Noviga Vam pač nimam iz naše doline posebniga pisati, razun de pogled na stisko Očetovo tudi našim sercam rane seka. Plaši nas prihodnost, vendar pak je zaupanje Vanj, ki v višavah stanuje, v naših persih terdno kakor skala, da ga bo rešil, ker v Njega upa kakor ga je že, in ga bo obvarval, ki je Njegovo ime spoznal, kadar bo sila naj huji. Kadar vihar buči, dobri otroci molijo; ko Očetovo serce kervavi, se bodo mar veselili? O ko bi pač imel trombo, da bi v norim pustnim času donela po vsih pokrajinah naše ljubljene domovine in klicala mladost iz hiš pregrešniga plesu in norih veselje v svetišča Božje; bi hotel na vso moč trobiti vanjo, da bi, kakor je nekdanj vsa cerkev molila za Petra, ki je v ječi bil, zanj molila slovenska cerkev, ki je naslednjik njegov, za ljubiga Očeta v Rimu, kteriga serce je v naj večji stiski, kogar duša zdaj ravno v tem času naj bolj v kervavih britkostih plava. Ali kaj?... na duši slepiga sina, slepe hčere ne izterga več v današnjih časih žalost Očetova iz zaderge satanove — saj ga še nesreča, smert tovarša iz dušniga spanja ne zbudi! —

Naše ogromne orglje še niso gotove. Z vso marljivostjo jih mojster Dáv skóncuje. Veselimo se dneva, kadar bodo prvič zagermele, ko bo toliko gospodov zamoglo svoj oster pretres nad njimi razodeti. Nekaj spreménov je že gotovih, vendar do zadnjiga še niso vbrani; ali pri vsmim tim pojó, da človeku serce poskakuje. Bog daj srečin konec! —

Iz Celovca. Tudi koroški Slovenci sv. Očetu vsiga keršanstva svojo serčno ljubezen in vdanost v posebnim pismu na znanje dajejo.

Iz Tersta. Njih milost teržaški in koperski škof so v pastirskim listu duhovne in druge verne opominovali, da naj goreče molijo za sv. Očeta v Njih britkosti, pa tudi v dveh pridigah so svoje verne spodbudovali, da naj zvesti ostanejo veri svojih očetov, ter ne nastavlajo ušes zapeľjevanju hudovoljnih prekucuhov, in naj bodo stanovitni tudi v vernosti in ljubezni do sv. Očeta.

V Terstu so bili 19. u. m. keršeni 3 neverci Kafri, ki so s parnico Novaro, ki je pred nekaj mesci krog svetá jadrata, v Terst prišli. Nadvojvoda Ferdinand Maksimilijan sam jim je boter, ki je v ta namen zase posebne namestovavce odločil. Kerstil jih je superior mornarski, opat Jož. Tóth. Vsi so mladenči in eden mende posebnih dušnih zmóžnost.

Iz Briksna. Iz prijateljskiga dopisa posnamemo, kar nasledva. „Kako močno želim, da bi bilo leto 1860 leto zveličanja! Za sv. Očeta, ki je pravi svetnik, se ne bojim: namestnik Kristusov je, in Kristus je skala, in če bo kdo na to skalo z mečem vdaril, bo oginjal iz nje buhnil in bo požerl njega, kteri bo vdaril. Kaj pa de, Bog bo svoje še poskušal, poslednjič pa jih bo k zmagi peljal. —

V Veroni je l. 1859 umerl eden štirih zamurčkov, ki sim jih bil jest Don Mazzatu (iz Aleksandrije z 2 Ljubljanskima vred) pripeljal; živita tedaj še 2 in sta pridna. — G. Olivieri je bil mesca kimovca 1859 na Tirolskim. —

Zdaj pa še nekaj! Jez imam podobe (portréte) večí del vsih afrikanskih misijonarjev razun Vaših rojakov, in prav rad bi to zbirko tudi z njih obrazi ali podobami (Konterfei) pomnožil. Storitte mi tedaj to dobroto in pošljite mi njih podobe; nar ljubši bi mi bila fotografija na papirji (negativna podoba), da bi jo v svoj misijonski album vložil. — Pristavek. Ako ima kdo naših ljubih bravcev ktero podob naših misijonarjev ali jo zamore kako dobiti, prav priľudno prosimo, da bi jo nam saj preobraženo v ravno imenovani namen poslal; sej to bo v slovez naše dežele in misijonarjev. Milharčič, Kocijančič, Trabant, Mozgan, Dovjak; Lap — so namreč misijonarji, kterih podobe se želé.

Vredništvo.

V Košeci, na ogerskim Slovenskim, je bila drugo adventno nedeljo u. l. keršena deklica Marija Klin iz judovske vere. Že dolgo poprej je hrepnela po dobrotah, ktere vživajo ovčice katoliške Cerkve; v listopadu u. l. pa je, kakor nekdanj Abraham, zapustila svoje rodno mesto Belušo in prišla v Košeco ter je tamkej pristopila k čedi Kristusovi. (Cyr. a Meth.)

Z Nemškiga. R *) In — in prišli smo v sotesko, v kteri bo človeška modrost hoté nehoté rubežino plačala in diplomatska umetnost spregla svoje zgolajsane kola. Štarcoderžni mož tam na Francoskim zgodovino po svoji volji teše, razrogoviljeno Evropo iz tal prenareja; nove odrenanje stavi; ali pa sta terdna les in vez, ali pa so njegove osnove le pajčevnate preproge, bo pokazal tisti, ki je zase vstvaril zemljo in človeški rod. V tacihi okolišinah, kaj le bi neskušenci mi preiskovali skrivnostne gube prihodnosti in ugibali kratkoumno njen tok; resnica je, da letašnja zgodovinska pratika le hude vremena prerokuje, in se katoliški časniki kakor hudourni gorski zvonovi žalostno in milo po zatemnelih prostorih glasé. Zgodovinskopolitiški listi n. pr. pišejo v grozno lepim sestavku: „Ne okoli nastopa noviga leta, ampak okoli nastopa nove dobe se znamenja naših dni sučejo. Leto 1860 bo berž ko ne prések naredilo v zgodovini človeštva. S kakšnim hrumam, s kakšno lomastjo, kakor bi se bližal konec sveta, se je gibanje pred dvanajstimi leti po deželah valilo, in vendar je bilo le nedolžno germenje proti današnjemu potresu. De bo vihra poprej ali poznej privršala, že davno za nikogar ni bila skrivnost, razun za budalaste reakcijske briče. Ali pričakovala se je v drugačni podobi. Kolika zmota! Zakaj ko sta se ves strah in skerb le na odvezdoljno prekucijo obračala, je odvzgor zašvignila. V Napoleonu se je častil krotivec priklucije, in vendar — on sam je njena živa osebnost. Zdaj so resnico sicer spregledali, ali zdi se, kakor bi zato nevarnost, ki od zdoľi proti, čisto prezirali in vendar je odložena le, in bolj poviksana, kakor pa odvernjena. Učé sedanjiga časa je socialne natore (v človeški družbi vrašeno). Zoper tako nadlogo so le cerkveni pripomočki koristni, nezmožne pa vsaktere goljufne maže; ki se zdaj med svetam sklicujejo: napoleonstvo, šilerovanje in gotajstvo **) in sorodne naukarije, sploh sihdobna deržava, ki jo badiški konkordatni nasprotniki prav odkritoserčno ko potrebno oživljenost protestantizma zglašujejo. Pač bo treba grozovitih nadlog in britkost, preden bodo vsi ti zmotenci in hudobneži z ostro šibo zgodovinskih nasledkov boljšiga se prepričali, ali na zadnje bo vendar le ena sama moč ostala za poravnanje neizmerne škode, ki naše človeštvo neusmiljeno hujska

*) Ta dopis nam je bil poslednjič prepoznó v roke prišel, ima pa zdaj ravno tisto vrednost. Mende je odveč omenjati, da dopisi z Nemškiga v učencíh obleki, so vmérjeni za bolj olikane bravce.

**) ki ga je tudi slovenska plat bolj polna, kakor bi se komu zdeti utegnulo.

in preganja do kervaviga potu" itd. Naj današnji dopis z drugimi besedami dopolnim, ker sprevidim, da bi zame utegnilo nekoliko pretežavno biti z lastnimi mislimi po svetu oprezovati in obrisovati, kako so reči nastavljene. Navežem toraj na korenite Jörgove besede, kar piše prevz. kard. Ravšer v pastirskem listu od 1. jan., rekoč: *) Vsigamogočni bo obljube cerkvi storjene spolnil. Pripustil je, da je Dioklecijan svoje rabeljne zoper čedo Kristusovo orožil, da je zneverjeni Julijan s prebistrimi umetnostmi v zatiranji in zapeljevanji se sponašal; je dovolil, da se je izlam ko nova povodnj razlil čez azijsko in afriksko cerkev; je terpel, da je krivo-vera, razkolništvo množate ljudstva zapelo v mreže; pripustil je tudi, da se je po sedežih sihdobne olike spačena spreumeva sveta do oblasti pričinila, in da vsm želenjem, ki begajo za pozemeljskim, zapeljivo nekako opravičenost prisoja; ali vender in vsigdar še je skalo ohratil, na katero je cerkev stavljena, in peklenske moči zoper njo nič niso zmogle in nikdar kaj ne bodo zmogle." — „In po smerti Herodovi se angel Gospodov prikaže Jožefu v spanji in mu reče: „Vstani, vzemi Dete in njegovo mater in verni se na dom, zakaj umerli so, ki so Detetu po življenji stregli. — In tako, pravi O. Patis, bodo vsi umerli, kateri Kristusu in njegovi nevesti po življenji, strežejo. Občutili bodo tudi zdanj samosilniki poprej ali kesnej strahoto jeze Božje, in reklo se bo od njih, kar nekda od Heroda itd. Kdor ima usesa, naj sliši.“ In res, vsa natlačena cerkev je z neznan-ko tihoto pričla resnico njegovih besed. Ali kdaj se bo to zgodilo, marskteri nepoterpežljive hrepeneče modruje, ker bi raji dansi ko jutri škical grom in strela nad cerkvene sovražnike? Naša je misel, naše je djanje in — terpljenje, pri Bogu pa je končanje in rešenje. Ljudje so se o pravim času dela znebili, zatoraj naj zdaj nosijo butaro britkih nadlog, ob času bo že posijala pomoč. „Nauk od državne vsigamogočnosti,“ pravi velebiti Görres v Atanazii, „so modri vladarji prepušali norcam in trinogam, s kterimi večna Pravica časi in časi človeški rod pokori. Ti samovoljniki iz slabosti, ali pa iz okrotnosti so ta nauk na vse strani spolnovali; so preganjali cerkev, vernike morili, kri prelivali; so škofo podili, cerkve podirali, samostane ropali in požigali, njih prebivavce mučili, v rudnike obsojevali, jih brez števila pomorili. Ne manjka veliko, in njih sovražna osnova bi bila speljana, cerkev zaterta, v žalostnim neredu raztresena; le še nekaj, in delo bi bilo dovršeno: ali tu na meji čaka hudobneže moč, ki je njih besno divjanje enakodušno gledala, dokler ni dokipelo: tedaj posveti blisk, in kjer se je prevzetnost košatila, s kupam pepela igra veter. Cerkev je zopet, kar je bila; hudobneže pa, že od verstnikov preplete, zgodovina z večno sramoto obklada. Ali taki zgledi poznejih radovcev taci podobšin nikakor ne uderžujejo, da bi se ne pečali z enacimi poskušnjami, in svoji kit nad skalo ne napenjali, ki jo je Bog v spotiko njih ošabnosti jim na pot zavalil. Snojejo toraj, in zidaje viši prihaja, in ravno že mlaj belijo za verh strehe. Ali pavke vpijeje, lastovke ob tleh strižejo, iskre se poprijemljejo sajeve posode — vreme se sprevraca, ulije se dež, splav spodnese zidovje in — dolgi trud pojdi, kjer te ni!“

Ravno beremo, da so zopet judje nam v eni reči zenačeni.

Z Nemškiga. R. Ker mislim, da boste poprejšnjemu spisu kaj prostora privolili, naj še nekaj v njegovi obliki, z drugimi besedami namreč, povem, kaj de na pr. pišejo zopet zgod. pol. listi, ta zvesta svetilka po kolobarjih politiskih homatij. V sedanj podobi je rimska zadeva nar imenitniši zastavica. To spoznava ves ljubi svet. Sovražniki sv. cerkve so jo naravnost pomerili zoper njenega poglavarja; ker pa je glava nar viši nar imenitniši del trupla, naj bravei nikar ne bodo nejevoljni, ako mi v tej reči kaka bolj visoka misel spod peresa uide. Imenovani listi tedaj pretresujejo,

*) Prosimo za zamero, ker smo zavoljo prostora mogli tehtni dopis obkrajšati.

ali je tista brezimena knjižura res načert prihodnje Napoleonove politike, in kako so njene besede razumeti, ko slednik prednika pobija, in zadnji konec stavka prednjega pozira? Resne vprašanja, ako si že naposled ne zapomnimo, da so besede njegovih ust le gola laž. — Zdaj ni nobene politiske moči več, da bi pravico in resnico zoper njega branila. Ostala je bila še duhovna moč, — ta sama se mu je bila oslepiti in vveržiti; ali to mu je, hvala Bogu! v zadnjim trenutku spodletelo in odklenkalo je njegovi cerkveni protekciji. De je namreč s svojim hlinjenim cerkvenim varstvom sveti prestol za orodje velikanske prevzetnosti francozovstva hotel stesati, in de je cerkev za pečatnico svojiga ravnanja hotel porabiti, koliko jih vidé ni vidilo! V svoji premedeni prekanljivosti in v strahoviti zmeršenosti in zavozlanosti, v katero je vso Evropo, prekucijo celó polagama zamotal, se mu pač tankih in prikritih pripomočkov in potov ni manjkalo, da bi bil svoje namere dosegel in prekanil vse tri velike evropske stranke, prekucijsko, cerkveno in konservativno, v kateri umetnosti mu do zdaj para ni bilo. In te politike se je bilo bati, nikakor ne njegovih napak. Brošura pa je bila vsakomer debela napaka. Postavimo namreč, da mu je z brošurnimi napovedmi resnica, mora cerkveni glavar ali jetnik ali pa begun biti, ker se ne bosta ne cerkev ne glavar podala pod obrambo državnih perut, in njuniga katoliškiga značaja nikdar nobene prizadeve po francozile ne bodo. Ne v oropanju toraj ali v preganju Petroviga naslednika, ampak v poterjenji svetnooblastnih papeževih pravic z napoleonskimi pogoji nam je protila nevarnost. Zdaj je cerkev rešena premotljivih napoleonskih sleparij. Pogumna vesela vojska namesti sramotivne tovaršije: večji sreča bi katoliške cerkve za novo leto ne bila mogla doleteti, in Previdnosti božji se moramo iz serca zahvaliti, da cerkev golufivih darov, ki jih je Napoleonova prijazna skerbnost ji obetala in vsilovala, ni ne prevzela, ne vzivala, in de so vsi tisti protivni in škodljivi naklepi z zveznim predsedništvom vred, v nič se raztopili.

Puntarske papeževe dežele, modruje brošura, so za papeža v pomanjkanju slednjiga pripomočka za njih pokorjenje kratkimal zgubljene; zakaj Francosko si je z opomini zastoj prizadevalo, z orožjem pa ne mara pritiskati zavoljo prirojene ljubezni do „svobode ljudstev.“ Avstrija ne sme, Neapolitansko ne more v to reč posegati. Ali ravno ondašnje rogoviljenje je zgolj le storitek laških Napoleonov in malopridni cesarjevi stricniki so v tem pervaki. Prav toraj opomni grof Montalembert, da je puntanje v legacijah le naravnost nasledek franciskiga vojskiniga privrisanja na Laško in se dandanes bi ena sama francoska beseda vsm homatijam pot pregredila. Res; ali de se ta mogočna beseda ni izgovorila, moramo nebesam hvalo vediti. S tem smo veliko več nevarnosti utekli, kakoršna pa je šopirna Bolonjska prekucija. Ker se namreč ta beseda ni izgovorila, ampak se je ravno narobe zgodilo, je po tem v našo srečo nehalo stanje, ki je že mnogo let marskterimu sprevidnimu katoličanu serce težilo; nehala je namreč tista sladkočutna škodljiva zloznost pod krilam Napoleonoviga cerkveniga brambovstva po papeževih deželah, ki je pa tudi drugod, zlasti po francoskim, štela veliko vernikov. Zdaj se je razodel strup te dobrote, zdaj je očitno, kaj de je brezkončna francoska vojašina v Rimu namerjala, na katero so sovražniki zmiraj kazali ko neutajljivo znatnje vladne nesposobnosti svetiga prestola. Zdaj bodo ti zlozniki vender spreumeli besedo, ki jo je unidan zapisal protestanski časnikar, „da je namreč peklenska misel močnejši kakor po-božna lenoba.“ — Zdaj na Laškem ni nobene moči več, ki bi mogla prekucovaveu cesarju zopervati, in ak' se mu tudi papež ne bo hotel ukloniti, bo sad te upornosti berž ko ne bitko občutil. Ali njegovo ime „crux de cruce,“ ni prazno in vsih dni število še tudi ni odmerjeno. Napoleonova prijaznost bi ga bila pred svetam ponižala, knjižura že ga je neznano povišala. Karkoli namreč se kužniga in bolniga

plazi po Evropi, Parizanovo slavo trombari in njega kadi kakor malika; karkoli pa še pravico spoštuje in za čast ni oterpnilo, domača pamet celó in nágon za lastno ohranjenje, se zdaj v bran postavlja in druží z vojevitim katolištvom. Kaj bi boljšiga želeli? Res, de se bo papeževa vlada sili mogla umakniti, ali ravno ta slabost je njena nar lepši zmaga, in karkoli naj se s papežem zgodi, veldušna beseda neciga protest, časnika zmiraj ostane resnična, „de je rimski sedež v kljub svoje zdanje omajanosti še zmiraj terdneji, kakor pa marskteri drug z beržunam preprižen kos lesa, ker stoji na dvojih tléh.“ Pod Napoleonovim stolom zija brezen in prepad, ki ga tudi brošurne kolone ne bodo zasule, ki so mu verh tega še en močan steber spodmaknile, odvernile namreč tisto kardelo, ki je dozdej v njegove besede prisegalo. Ko bi mu tudi s prerokovavsko knjižuro resnična volja ne bila, so njeni nasledki enako tečni — enako škodljivi. Zdej pač nikogar več ne bo motil, razun prekucije, ali tudi ta mu vár ne bo prizanesla. Če je namreč s to brošuro papeža le mislil strašiti in omečiti za vpeljanje zahtevanih nekeršanskih prenarodb v njegovi državi, de bi ji keršansko podlago spodnesle, ki jo edina še posede, in zbrisale keršansko obličje, ki ga edina še skazuje, — de bi mu tedaj to voljo papež spolnil in njega potem za cesarja kronal: nam papeževa stanovitna odréka spricuje, de se je mož gerdo uštel; več tudi, kakor je s samolastnim besnim Angležem pridobil, je na Francoskim pogubil; njegova lastna modrost gaje prekanila in treba mu bo misliti in misliti, kako bi se resil težav in podžganih Francozov, za ktere v Rimu nič ni iskati razun nepriležniga jetnika. Brošura se liže spridenim angleškim in boruskim življejem, ali gorjé državam, kterim se Napoleonizem smé prilizovati. — Eno pa nas je v brošuri pretresnilo. Povsod namreč govori le od dodelaniga razpora med občinskimi potrebami zdajnosti in med Božjimi postavami, med verskimi členi in dandanašnjim obnašanjem, de je toraj neprilichnost za naše čase vlada, „ki v imenu Božjim kraljuje.“ Doslednje se slovó daje vsimu, karkoli se med nami še najde keršansko veljavniga (auktoritativniga)! Glasni opomini za vse tiste, ki verjamejo, de se zdanji prepír verti le okoli nepravilnosti (anomalije) duhovske vlade! —

Iz Hartuma piše v. č. g. Math. Kirchner 28. listop. uniga leta:

Konec kimovca sim bil v Asvanu, v Šelalu sim kos zemlje pridobil, do vlade za privoljenje k zidanju prošno vložil, in ravno rešenja pričakujem. Moja tovarša sta se že tamkej vstanovila. V Korosku sim 20 dni na kamele čakal; terpel sim dolgo prav hudo vnetje v očéh. V Genenati pod Berberam me je čakal ljubi Beltrame z ladijo Zgodnjo Danico; 17. listop. sim prišel v Hartum. G. Aleksander dal Bosko je hudo bolehen, in je šel obnebe spremit; misijonska ladija Danica in 5 težaskih ladij bo pod vodstvom Beltrametovim v kratkim pripravljenih za povernitev gornjih misijonarjev. Jez grem tačas v prosencu, ko pride privoljenje za zidanje in denar, nazaj v Šelal. Do majnika mora en del nove hiše gotov biti, de sprejme misijonarje in in rejence, robo in drugo. Gorenje misijonisa in noviga, ki je bilo lani v Tarčam-u v deželi Dinka vstanovljeno, bom zročil zanesljivim opravnikom (Verwaltern) in jih vsako leto obiskal, dokler ne bo zaželeniga černiga duhovstva. Zavoljo Knobleherjeve zapuščine milujem, de je vse tako zmedeno, Testamenta nič ni. Kar je, je brez opovere misijonsko; Knobleher ni imel nič lastnine. Reči manjši vrednosti naj se za spomin misijonskim prijatlam porazdelé, vse drugo naj se prodá in denar zroči misijonski kasi. Prihodnje leto, ako Bog dá, pridejo (zopet) novi misijonarji (iz Evrope). Za novo leto tebi in vsim misijonskim prijatlam serčne vošila in naj priserčniši zahvalo od mene. . .

Razgled po keršanskim svetu.

Z Dunaja. Njih veličanstvo svitli cesar so zvolili

vikišiga škofa v Levovu dosedanjiga škofa v Premisl v. č. g. Franciška viteza Vierzechleyski-ga; na mesto letéga pa v. č. g. Adama viteza Jansiński-ga, dekana levovskega nadškofovskiga kapitlna.

Cesar Ferdinand so poslali menjica za 150.000 gold. v Rim, ki so jo sv. Oče precej državni denarnici zročili.

V cerkvi sv. Ane na Dunaji je č. O. Teodor Šmude, jezuitar, 29. u. m. pričel duhovne vaje za žene in gospé, ki so se danes zjutraj dokončale s skupnim sv. Obhajilam za sv. Očeta Pija IX.

Od Kulpe pišejo „Katoličk. listu,“ de je Trifun Jožef Knežić v „Bučički župi“ prestopil od nezedinjenih grekov v katališko Cerkev.

Zagrebski korar g. Fr. Milašinović je dal na svitlo bukvice v latinskim jeziku zoper francosko knjižuro: *Le pape et le congrès.*

Budejevice. Kaj dobriga storé plesiša? Neki kovač se je bil na plesišu že proti 8. zjutraj z nekim hišnikom hudo skregal. Konec je bil ta, de je hišnik z nožem po kovaču mahnil, in mu levo oko iztaknil. Oba sta očeta in imata deržino. Kratko je vživanje, dolgo je kesanje!

V Pragi se po zakristijah podpisuje pismo verne vdanosti do sv. Očeta.

V Telči na Moravskim je bil ss. 3 Kraljev dan France Mlejnek, mlad protestant, sprejet v katališko Cerkev.

Na Sedmograškim v neki rumenski vasi se je strašna hudobija dogodila, ki kaže, kako nevarna de je lakomnost. Pri 2 revnih valaskih zakonskih poprosi za prenečevanje slovašk dratničkar, in ves premrazen prosi gostnika, naj mu prinese žganja. Slovak izsuje 17 gold. srebra in nekaj drobiža na mizo, de bi plačal. Ta denar zbudi v Valahu peklensko misel, de naj svojiga gosta umori. Pogovori se z ženó, Slovaka vpijani in ga v sredi hiše na steljo položi. O polnoči zbudi svojo ženo in po kratkim dogovoru se veržeta nad spijočiga in ga zadavita. Zjutraj truplo v žakelj stlačita in v kamri pod posteljo suneta. Ali kar se ne stori, to se ne zvé. Petletna hčerka hudodelnikov se je bila v tistim hrpu zbudila in tudi na materno svarjenje ni več zaspala, desiravno se je bila potajila kakor de bi spala. Bala se je tudi pri skrivanji trupa razodeti se, de je zbujena. Ko pa ostane, teče radovedna v kamro, pokuka pod posteljo in vidi merliča. S kosam kruha, s svojim zajuterkam, teče na ulice in pové radovedni sosedí, de dratničkar še zmiraj spi in de ga je oče pod posteljo vergel. Starca sta bila namreč zjutraj po storjeni hudobi na vas šla in sta ljudem lagala, de je Slovak ob zoru dalje šel. Tisti trenutek se starca vrneta, in mati, ki je mogla neki slišati, kaj je otrok naredil, vleče dekliča seboj na dvoriše in ga hoče pri ti priči v štirno vreči; otrok pa se brani, vpije in divjaška mati mora jenjati, de bi je kje ne spazili. Ali oče si vé drugač pomagati; cefedrá otroka v stanico, mu usta zamaši, reče babi na ognjišu hudo zakuriti, in oče in mati svojiga lastniga nesrečniga, ediniga otroka na ognjiše deneta in ga pred svojimi lastnimi očmi počasi žgita. Med tem pridejo sodnik in prisežni možje z žandarmi, ki jih je bila sosed natolevajoča na otrokove besede pripeljala. — Ko bi trenil je vse odkrito, — zastonj je tajba. Nadzvérska oče in mati zdej pričakujeta plačila za svoje strašno djanje. — Bog nas vari lakomnosti; ni zastonj med naglavnimi grehi!

V našem cesarstvu je 57.959 duhovnov; 165.070 vradnikov; 140.948 vojakov; 36.656 pisavcov umetnikov; 9.899 jezičnih dohtarjev; 27.984 zdravniških oséb; 2.999.096 posestnikov; 672.373 fabrikantov in obertnikov; 127.150 tergovcov; 51.628 čolnarjev in ribčev; 3.447.711 hlapecov in družih pomožnih ljudi pri poljstvu; 1.115.316 pomožnih ljudi pri obertništvu; 96.427 pomožnih ljudi pri tergovstvu ali kupčijstvu; 892.855 hišnih služnih ljudi; 2.270.309 delavcov; 1.281.700 brez določeniga poklica.

Na Pruskim je 191 družb za keršansko treznost, ki štejejo 35.000 družnikov.

Saksonsko. Tudi saksonski katoličanje podpisujejo pismo sinovske vdanosti in milovanja do sv. Očeta, v katerim upanje razodevajo, da bo slednjič vendar prevladala pravica čez krivico.

Laško. Kavúr je zopet duša sardinskiga ministerstva, in menijo, da to je znamenje za rezne početja na Laškem in morebiti tudi po drugi Evropi. Stopil je neki zopet na čelo, da bi hude osnove zoper poglavarja sv. Cerkve zveršil. Zavalj storjeniga miru v Vilafranki je bil Kavúr odpravljen in njegova povernitev, pravijo, je nasledek neizpeljane vilafranske pogodbe. — Že govoré, da bo piemonteska vojna kmalo bruhnila v Romanjo, Parma, Modeno. — Da bi v pismu do francoske vlade, v katerim sv. Oče svoje pravice zoper ropanje zabrambujejo, tudi ob enim tirjali, da naj francoska vojna odide iz Rima se ne peterdi.

Na sardinskem otoku je vstal ljudski hrup in so v glavnem mestu Sassari začasno vlado postavili. Če bodo tudi glase štel, za koga se bo kdo odločil, kaj li? — „Perseveranza“ piše, da se ministerstvo turinsko boji tudi hrupa v Milanu. Ravno ta časnik je Lombardii neko mertvaško pridigo napravil, ki je mende serca precej potresla, ker Lombardija od Avstrije ločena, bi se imela v Laškem tako rekoč vtopiti. Aber auch hier ist erst „der Frak.“ — V Florenci je tudi nekaj čudniga, ko sem terte skrivaj nastavljene bombe pokajo, kakor noviga leta dan v dvoru namestniga vladnika Boncampagni-a. in pozneje tudi drugod.

Blizo mesta Rimini je gerda puntarska derhal v klarisarsinski samostan divjaško in samosilno vlomila, potem ko je bila častnika, ki je na vratih z golim mečem v bran stal, ob tla vergla in smertno ranila. — Grof Malatesta v Rimini je bil umorjen, ker se je zoper puntarske gerdobije vpiral; dva duhovna pa, ker sta se ropanju cerkve ustavljala. — Neki domačin, ki je večkrat do sv. Očeta pisal, je bil v svoji lastni hiši zgrabljen in vstreljen. — Tako se godi ubogim ljudem, ki pridejo puntarjem v roke.

Iz Florence so tudi strašne reči slišijo. 30. grudna je neki mož svoji ženi glavo odrezal, potem nesel dvoje otročet in hišne ključe na policijo in se je sam izdal. — Ravno tisti dan je neki sin po treh tovarših dal svojiga očeta zunaj mesta prijeti in ga je umoril; neko ženitovanje je bilo vmés. — Noviga leta dan je neki oče pri mizi v togoti svoji lastni hčeri vilice v persi zasadil. Hči vpije: „Oče umorili ste me!“ Nesrečni oče zagrabi nož in se jame v vrat zabadati. Oba sta vendar še živa in upajo jih ohraniti. — Ravno tisto nedeljo sta se dva brata z bodali klala; eden je bil precej mertev, drugi se je pozneje iz groze vsmertil. — Kjer je državni red omajan, se majo tudi deržinski red.

Okrajina Luka je poslala pismo vérne vdanosti do sv. Očeta.

Rimsko. „Giornale di Roma“ 17. t. m. naznanuje, da ima vse katoličanstvo svojo deležnost pri dedini sv. Petra, torej sv. Očeta vest veže, celo ohraniti, in niso mogli drugač kakor odreči na Napoleonov svet, da naj se spuntane okrajine od rimske vlade ločijo. —

Odgovorili pa so sv. Oče francoskemu cesarju, da v ločenje Romanje ne morejo privoliti, ker to bi se reklo, jo zgubiti. Res je, da od l. 1815 se je Romanja trikrat spuntala, pa je ravno tako res, da je vselej vihar prišel od drugod; pa tudi ako bi bili panti vzrok, da se smé dežela ali vlada deliti ali končati, bi se zamoglo to modrovanje obrniti tudi na drugo deželo, kjer se je od l. 1789 namaj petnajstkrat kej taciga zgodilo. K sklepu pravijo sv. Oče, da so poslušali svojo vest, svoje pravne svetovavce in svojo prisego. Bog bo oba sodil.

Sliši se, da Francozov nič ni misel Rim zapustiti. Sv. Oče so v sredi viharjev mirni in pokojni. Vihar bo odbučal, kakor so vsi drugi, ki čolna sv. Petra niso mogli potopiti. Vera v Rimu v tacih okolišinah kratko ne peša, temveč se še le vterjuje. Še je tamkej Koloseum, kjer so verne terli

in terpinčili z železnimi, zvéorskimi in človeškimi kremplji, — živa priča, da tudi nar hujši preganjavstvo svete Cerkve omajati ne premore. Na „Cirkusovim“ prostoru, kjer je neusmiljeni Neron kristjane divjim zverim metal, se vzdiguje Šen-peterska cerkev, čudo kersanskiga poslopništva. Cerkve je ostala: kje so njeni preganjavci? Tudi sedanji vihar bo le tiste požerl, kateri ga zbujaajo.

„Giornale di Roma“ opominja, kolike previdnosti je potreba pri naznanilih iz zgornje in srednje Italije zastran stanú in misel v Rimu in po okrajinah, ker se tolikanj laže in obrekuje. —

Rimske okrajine so mende od puntarjev in šuntarjev tako prerite, da duhovni niso nikjer več varni pred zabavljanjem. V Rimu pa mestnjani, plemenitniki in prosto ljudstvo podpisujejo liste verne vdanosti in podložnosti do sv. Očeta. Tako tudi po več mestih.

V praznik stol sv. Petra je Rim prav lepo pokazal svojo ljubezen in verno vdanost do sv. Očeta. Brez kake veleve so mestnjani okna zaljšali in v večer mesto razsvetlili. Zmed 150 rimskih patricijev ali imenitnih staršincev jih samo 15 ni podpisalo pisma ljubezni in vdanosti do sv. Očeta. Vse imenitne imena so pa vmés, tudi Jožef Bonoparte, glava bonapartovske hiše v Rimu, je podpisan.

Za papeževo vojno se zmiraj radovoljcev oglasuje — tudi sinov iz imenitnih rodovin. Pri Mačerati se zbira njena moč.

„Lombardia“ vé iz Rima, da je francoski general Goyon znano francosko kužizuro pod pečat djal.

Sv. Oče bodo mende do vsih deržav pisali pismo zoper ropanje njih deržave.

Rimski podložniki pa so že razpisali silo tehtno in imenitno pismo do vsih katoliških narodov, v katerim serčno in močno zagovarjajo papeževo vlado, razlagajo od kod de punt na Rimskim izhaja, in pravijo k sklepu: „Povemo v obličji Evrope in vesoljniga svetá, da hočemo papeža svojiga kralja; Njega samiga vladarja in sodnika nad našo zgodo, Njega samiga postavodajavca in brambo. Ako nas hočejo ptuje vlade punta rešiti, naj bodo nam pozdravljene; svoje moči bomo z njihovimi zedinili, da bomo močin škit svojimu mašniku kralju zoper tiste, ki se zoper njega vzdigujejo. Ako pa nam hočejo le naredbe vsilovati, ki so se pri njih samih slabo poterdile, naj le domá ostanejo; bo nam že Bog pomagal.“

Rimski judje, kakor laški listi pišejo, so do vsih judov po vesoljnem svetu pisali pismo, naj jim pripomorejo, da se rešijo iz „strašniga trinoštva“ pod papeževo vlado. V tem pisanji so prenapeto povzete vse stiskanja, ki so jih judje v srednjim veku sem ter tje po Evropi terpeli, in zdaj potuhnjeni in nehvaležni judje vse to na papeže zvrčajo in zvaljujejo, češ, da so zdaj papeži za vse odgovorni, kar koli so judje po raznih krajih svetá v teku časov preganjanja prestali. Kaj pa de spisavec ni vedil, ko so bili njegovi sovérce nekda iz vsih dežel pregnani in spodeni od vsih strani, da so na Laško (zlasti v Lombardijo in cerkvene deržave) pribežali ter so pod papeško obrambo pribežališe in zavetje našli, kteriga jim je bila vsa vsa druga Evropa odrekla. V Rimuso še posebej dobili prostor, da so se smeli naselovati, in se še dandanašnji „Ghetto“ imenuje, in v tem pribežališu so bili zmiraj od papežev zavetovani bodisi zoper srednjevekovu zatiranje visociga baronstva (žlahtnikov in roparskih vitezov itd.), bodi si zoper neobtesanost in divjost prostiga ljudstva, zlasti pa pri hrupih, ki so večkrat vstajali. Papeži so namreč dobro vedili, da se mora razloček delati med zmoto in zmotencam; da se mora zmota zatirati, z zmotenci pa zapoveduje sv. vera usmiljenje imeti. Zlasti pa so sedanji sv. Oče Pij IX. judam v Rimu polajške podelili, in rimski judje so bili papežu tudi bolj hvaležni kakor pa spisavec imenovaniga pisma do vsih judov, ker leta 1848 se niso bili punta vdeležili, pač pa so veselje razodevali, ko so se bili sv. Oče v Rim vernili.

Francosko. Škofje se še zmiraj oglašajo. Poitierski

škof v svojim pastirskim listu med drugim pravi: „Zaveržemo, prekličemo in prekolnemo razne pisanja poslednjega časa, ki podžigajo zoper katoliško Cerkev, zlasti pa uno: „Papež in kongres,“ v imenu Boga svetiga, in razglasimo, da pred očmi zvestih otrok katoliške Cerkve nobena posemeljska oblast pravice nima, ne scelama ne delama apostolske dedine v posvetno spreobračati in svetno oblast rimskiga velikiga duhovna odpravljati ali podirati.“

Orlanski škof Dupanloup je zopet drugi list razglasil, v katerim dokazuje, da nobena evropejska vlada ni zastavljena na stareji, častitljivi zgodovinski pravni podlagi, nobena nima nespodnesljivega začetka kot svetna moč papeževa itd.

Prerokovanje vikšiga škofa Malahija, ki imenuje Pija IX. crux de cruce, to je, križ s kriza, se je do današnjega dne prečudno poterdilo. Ako je pa Pija res osoda križanja zadela, tudi križavcam njih osoda ne bo prizanesla, pravi Gegenwart.

Lageronierova knjižura ne obhaja tolike zmagovine, kakor so se sovražniki sv. Cerkve nadjali; iz vsih stanov, ne let zmed tako imenovanih Ultramontanov in Legitimistov, ima dokaj nasprotnikov.

Dnevniku „Gegenwart“ iz Pariza pišejo, da se Napoleonu pod nogami tla majajo, — ker razun vojaštva nima več podpore v ljudstvu; po vsih ločinah občinstva neki vrč in nevihta se približuje. Nova naredba za oprostenje trgovstva je zraven cerkveniga vrenja velik potres napravila. Samo iz severnih okrajin je mende že 500 fabrikantov v Parizu, da bi se posvetovali, kaj je početi. — Meude bi se ne motil, kdor bi hotel prerokovati, da bo padee Napoleona III. sramotnejši kot je bil Napoleona I., akoravno se utegne še marsikaj zasukniti do tiste dobe.

Kardinal vikšig škof pariški se je odpovedal cesarski časti skrivniga svetovavstva. Drugi mu bodo neki nasledvali.

Na Francoskim neko posebno slovesnost zadobiva vnovno obujeni red sv. Trojice, kateri je bil v 12. stoletji od sv. Janeza iz Mate in sv. Feliksa Valoanskiga za odkupovanje sužnjev ustanovljen in je živel do 18. stoletja. Lansko leto je bil v doljno-alpinski škofijstvu samostan sv. Trojice založen in veliko se jih temu redu pridružuje. Svoj poklic so 8. grud. pričeli sklenivši se z družbo „za odkupovanje sužnjih zamurcov.“ Namen njih je, z izprošenimi darovi kristjane iz sužnosti odkupovati.

K ranjčimu šalonskimu (Chalons) škofu pride neki dan ubožin deržinski oče iz tistiga mesta, ki ni vedil več pomočka, kako bi si otroke preživil, in mu je bilo svetvano, da naj gre k škofu. Gre, prosi, in dobi 15 frankov. Vestni mož pa se boji poprej dar sprejeti, dokler ne razodene, da je jud. Škof vnovič možnjico razdergne, in reče: „Dal sim Vam 15 frankov v imenu Očeta; nate družih 15 v imenu Sina. Pač pohlevin opomin, da naj tudi Boga Sina spozná, ki so ga judje krizali in ga še zmiraj križujejo.“

Angleško. Kardinal Wiseman je sv. Očetu svetoval, francosko vojno v Rimu nadomestiti z 10.000 izsluženimi Ircei, ki jih zamorejo že v malo tednih imeti. — 60 irskih udov angleškiga parlamenta se je sklenilo s prisego, da hočejo za svetno vlado sv. Očeta brez truda vojskovati se.

Irsko. Govori se, da je 20.000 Ircov za papeža nabranih, oboroženih in pripravljenih se na Rimsko prepeljati. To nabiranje je samsko, s katerim parlament nima nič opraviti, le za prepeljanje bo potreba kraljičniga privoljenja.

Na Angleškim in Velskim (Wales) je 767, na Škotskim 183 katoliških cerkev in kapel, v katerih se mašuje, in njih število se je v 10 letih skorej na pol zmnožilo. V ravno tem času je katoliško duhovstvo od 788 do 1077 na Angleškim in Velskim, in od 110 do 154 na Škotskim naraslo, tedaj skupaj od 898 na 1231. Še bolj očitno se je število samostanov razširilo, namreč od l. 1850 od 52 na

160. Na Velikobritanskim je zdaj 12 vstavov ali sobivališ, ki so odmenjeni zlasti za odrejo katoliškiga duhovstva, in veliko naprav za katoliške deklice. Usmiljene sestre imajo samo v Londnu 3 hiše. — Pri tacih okolišinah je pač upanje, da se bo Anglija kmalo pokatoličila, in ob tisti srečni dobi bo drugačno obličje kazala sv. Očetu, kakor zdaj. Že pred več leti se je prav močno priporočalo, da naj vsaki dober katoličan moli vsak dan očenaš in česnamarijo za ednost sv. vere, zlasti za spreobrnjenje Angležev, in zanesljivo tudi veliko bravcov Daničinih tega ni pozabilo, ker večkrat že jim je Danica priporočala. Velik god bo takrat obhajala sv. Cerkev, ko se bo reklo: „Angleško je spet katoliško.“

Španjsko. Med španjolsko vlado in sv. rimskim stolom je sklenjena pogodba, v kateri se je Španija zavezala, cerkvenih dóber brez papeževiga privoljenja ne prodajati, zamenjevati ali sicer jih njih namenam odtegovati; ob nim spoznava Cerkev polno in neobmejeno pravico, si posestva pridobivati, ohraniti in uživati.

V Cincinnati se je zbrala družba, ki bo na delnice ali akcije napravila tako imenovan „katoliški vstav“ ali institut, to je, poslopje v zvezi z veliko dvorano, kjer se katoličani iz mesta in obmestja ali mestne okrajine zbirajo k branju, dogovorom itd., kjer katoliške družbe svoje shode obhajajo, kjer se naprav tudi mestnjanska šola, bravnica, ter imajo katoličani priloznost, se dalje izobrazovati in se tudi katoliške deržine za razvedrilo zbirajo. „Kirchenztg.“ vpraša, če bi taki vstavi ne bili tudi za nas dobri? in meni, da bo katoličane še peklo, da si niso ne tiskarstva in ne združevavnih in zbornih pravie v primerno rabo obernili — Tudi v novim Jorku se že udje v enak namen zbirajo.

Šekerji. V Ameriki vse gomazi od krivih ver in vsakterih prismojenstev; enim se pravi Šekerji ali tresarji, ki s tem svojo božjo službo opravljajo, da se pri nji „tresejo“ in „plešejo,“ in menijo, kdo ve, koliko bogocastje s tem skazujejo! — Dobra, da nas morje od njih loči; sicer bi jim utegnili pustni norci njih plesavske tempeljne prenapolniti, da bi sami ne imeli kje plesati.

Nektere iskrice.

Spisuje J. B.

Božja kazen.

Sveti Bernardin je v svojih pridigah pri obilnim številu poslušavcov velikokrat z gorečnostjo preroka Izaija govoril besede vse resnobne in oestro svarilne. V neki pridigi je zapovedal, da naj se v cerkvi moški spol od ženskiga oddoči. Vsi vbojajo razun nekiga ošabniga mladenca, kateri ostane svojeglavno na svojem mestu in derzno ogleduje ženske.

Sveti Bernardin oestro pogleda prederzniga mladenca, rekši mu v duhu preroka: Poslušaj ti, ki zoper moje povelje na svojem mestu ostaneš, bojim se, da bi ti zalostne smerti ne poginil!

To strašno prerokovanje se je kmal spolnilo; kajti že tisto leto je bil ta hudobni mladenec zavolj nekiga hudo delstva v Ankinu ob glavo djan.

Terdovratni grešnik, ne ustavljal se Božjemu svarjenju; ako ne poslušas klica Božje gnade, te utegne Božja pravica drugim v svarjenje strašno vdariti.

Pretrsa oblačila nove šege.

K sv. Nikolaju Flijskimu pride nek mlad gospod in ga vpraša, kako mu kaj njegovo oblačilo po nar novejši šegi narejeno dopade? Pobožni mož ponasavcu zanimivo odgovori tako le: „Ako je tvoje serce dobro, je vse dobro; če bi pa tvoje serce res dobro bilo, bi ti nikakoršniga nenavadniga oblačila nove šege ne nosil.“

Kdor je pobožniga serca, ne hrepeni po oblačilu no-

viga kopita; to počenja rada le posvetna mladost, de oči družiga spola na se vleče.

Napis (recept) za keršansko popolnamost.

Sveti Vincenci Fereri je po kristjanski popolnamosti hrepenečim napisal naslednje nauke in opominovanja:

1. Ogibaj se zunanjiga raztresenja zavoljo nezmernih časnih skerbi.
2. Varuj svoje serce pred napuhom in pred ošabnostjo.
3. Pokončaj nezmerno navezovanje serca na pozemeljske reči.
4. Želi resnično, zaničevan in zniževan biti na svetu.
5. Vedno obuduj serčno pobožnost do križaniga Jezusa.
6. Prenašaj voljno vse svoje terpljenje iz ljubezni do križaniga Jezusa.

Pač zlati nauki pobožnim dušam!
Poprimite se jih serčno in goreče!

Dnevni red duželjškiga gospoda.

Pobožno umerli grof Renti, državni svetovavec na Francoškim (umerl 1649), se je deržal naslednjiga dnevniga reda: Po navadi je zjutraj ob petih vstajal, po tem, ko je že en del noči v molitvi prečul. Oblači in napravlja se v mislih na Boga, in se mu kleče zahvali za včlovečenje Jezusa Kristusa, po tem se daruje presvetimu Detetu Jezusu, de bi v njegovim duhu zamogel posnemati njegove čednosti. Pred kosilam moli in pri jedi mu pobožne bukve beró. Ako mu opraviła pripusté, tudi popoldne kako cerkev obiše, zanesljivo pa vsak večer po celo uro moli. Pri večerji mu življenje Svetnikov beró, po večerji se kaj pobožniga pogovarja s svojimi otroci in ob devetih z njimi in s posli večerno molitev opravi.

Kristjan, v to zerkalo (ogledalo ali špegel) se poglej!

Mirni zlatar.

Sveti Facij je bil zlatar v Veroni. Kir je svoje delo prav umetno in pridno opravljal, je kmal tako obogatel, de so ga vsi drugi zlatarji hudo nazavidili in mu iz zgolj nevošnjivosti pri vsaki priložnosti nagajali, kljubovali in si vse prizadjali, de bi si ga bili le s poti spravili. Sveti Facij pa vse nagajanje prav voljno prenaša, ne le de se ni maševal jim še s toliko boljim sercam prizanaša. Tode če več poterpi, še bolj mu nagajajo.

Poslednjič mu je to nagajanje preobilo; pa vender se ne more pripraviti, de bi se pri gosposki zavolj taciga kljubovanja pritožil, in če mu tudi kdo to svetuje, vselej odgovori: „Jezus nas ni nikolj nikjer učil, de bi se pravdali, ampak le, de naj bomo krotki in poterpežljivi.“ Kaj stori poslednjič vender ta pobožni mestničian, de bi preganjanje odpravil? V mesto Kremono na Milansko se podá. Tam zopet začne svoje rokodelstvo, in noben mestničian mu ni nasprotoval. Za taki mir, ki ga tam vživa, se hoče Facij prav hvaležniga skazati. Kadar koli je za kako cerkev dobil kaj dela, je brez vse plače naredil, in od tega, kar si je sicer s svojim rokodelstvom zaslužil, je tudi veliko med uboge razdelil. Bog ga je blagoslovil zavolj njegove dobrotljivosti in mirnosti, vedno je imel obilo dela in vsi prebivavci so ga radi imeli. Bog je nam dobrotljiv pri naših velicah dolgovi, in poterpi naše slabosti, ali se ne spodobi, de tud mi, grešniki, bliznjimu prizanašajmo in se nad njim ne mašujmo za vsako majhno reč?

Ženin.

Sveta Jedert je bila Pipinova hči, vojvoda iz Brabanta. Lepe telesne postave je bila, pa še lepši nje čista duša.

Nekiga dne pride kralj Dagobert k njenimu očetu v gostje. Med njegovimi spremljevalci je bil tudi zal mladenec, sin deželjskiga oblastnika iz Avstrazije, kater se v mlado jedert zaljubi, ko jo zagleda in jo želi v zakon vzeti.

Za snubača ta sin svojiga kralja izvoli, ki res očetu želje mladenčeve razodene.

Kralj na to Jedert pokliče, ki s svojo materjo k njemu pride. Pokaže ji mladenca, ki jo želi v zakon dobiti, ter jo vpraša, če ga hoče za svojiga ženina? Spodobno se Jedert pred kraljem prikloni in odgovori ponižno, pa resnobno: Zvolila sim si že ženina tako lepiga, de je lepota vsih stvari proti njegovi lepoti le majhen bliš same njegove večne lepote, tako bogatiga ženina, de je nebo in zemlja z vsim veličastvam njegovo premoženje; tako imenitniga ženina, de ga angeleci trepetaje časte. —

Kralj se zavzame nad njé stanovitnostjo, pohvali nje sklep in veli, je ne več s takimi ponudbami nadleževati. Koliko je tacih nevest? Blagor jim!

Duhovske zadeve.

V ljubljanski škofii. Mestna Kočevska fara je izpraznjena in 28. u. m. razpisana, ker je ondotni mestni fajmošter in dekan, gosp. Mih. Wolf, 26. u. m. umerl. R. I. P.! — Tudi lokalija Getenice je 28. u. m. razpisana.

V teržaški škofii. G. Štefanu Korenu je fara Kerbune podeljena. G. Blaž Erlah, duh. pom. pri fari sv. Antona v Terstu je v Gospodu zaspal. R. I. P.! — Popravek. V 24. l. l. naj se bere: G. Jož. Princu je fara Klana (ne Klanec) podeljena.

Pogovori z gg. dopisovarci.

G. M. T. v K.: Za sv. Det. sprejeli 6 gold. 26 kr. — G. H. v P.: Smo Vam pisali in upamo, de ste list prejeli. — G. V. v T.: Smo opravili in upamo, de je vravnano, ali kmalo bode. — G. M. M. v K.: Nam bo ljubo, le dajte! — V. č. g. S. v N. m.: Je vse opravljeno, in listi mende že v rokah. — G. W.: Prop. je odperla vesoljnemu svetu; za sprejetje morajo mlad. od v. č. škofijstva priporočeni biti, drugo menimo ni ravno določeno. — V. č. g. K. v T.: Smo pri založništvu opravili; drugo v kratkim pisemno. — G. R.: Nam je bitko in smo poročili.

Darovi za sv. Očeta papeža Pija IX.

SoLiDa InVICta Manes SeptICoLLis. Filet 1 gold. — G. M. sedmošole z glasilko: Confundantur adversarii Ecclesiae catholicae 1 gold. — Za odpušanje grehov 2 ubogi keršenci 1 solnograški tolar in 2 gold. v srebr. — G. A. K. duhoven — filius Patri 2 gold. — Greh ljudstva nesrečne dela, 1 cekin za 10 frankov. — Dva fanta ipavske fare ljubljenimu Očetu Piju dolgo hranjeni zaklad: 5 gold. v sr. in 5 frankov v zlatu — s pristavkam: Gospod, nagni svoje nebesa in stopi doli, dotakni se gorá, in se bodo kadile. Daj bliskati in razkropi jih; izstrelji svoje strele in prestraši jih. Ps. 143, 5. 6. — Mladost knežje-škofijskiga Alojzeviša: „Bog razdeva naklepe hudobnih, in zmete posvet zvitih (Job. 5, 12. 13): 12 gold. — G. J. Gr. 5 gold. — D. N. J. Ch. conservet Pium IX., suum in terris Vicarium, ab insidiis inimicorum ejus: 3 cesarske cekine. — Kuharica Jera V. 1 gold. 50 kr. — Johana Premieri Pavletova iz terga 1 gold. 6 kr. st. dn. (tolareček). — Dve sestri svojimu ljubljenimu Očetu 2 gold. sr. Popravek. V posled. listu: Mož, de bi Bog sovražnike sv. Cerkve ponižal 2 gold. (namesto 1 gold.) (D. nasl.)

Dobrotni darovi.

Za afrikanski misijon:

Neimenovan 5 gold. — M. Vuk 1 gold. — M. Sovan 1 gold. — I. F. W. 1 gold.

Za misijon gosp. Olivieri-a:

Neimenovan 5 gold.